

GUIA DOCENT

MITOLOGIA I LITERATURA

2013-2014

HUMANITATS

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Mitologia i literatura
Codi	100422
Crèdits ECTS	6
Curs i període en què s'imparteix	2013-2014, segon semestre
Horari	DI. i dc. 11.30-13.00
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres (<i>l'aula apareixerà als horaris</i>)
Llengües	català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Sebastià Giralt Soler
Departament	Departament de Ciències de l'Antiguitat i l'Edat Mitjana
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona,
Despatx	B7/126
Telèfon (*)	93 586 83 99
e-mail	Sebastia.Giralt@uab.cat
Horari d'atenció	

2. Equip docent

Nom professor/a	Sebastià Giralt Soler
Departament	Departament de Ciències de l'Antiguitat i l'Edat Mitjana
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona,
Despatx	B7/126
Telèfon (*)	93 586 83 99
e-mail	Sebastia.Giralt@uab.cat
Horari de tutories	

3.- Prerequisits

No es demana cap coneixement previ més enllà de l'interès per l'antiguitat grecoromana i la seva pervivència, la literatura universal, l'art i altres manifestacions culturals.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

“Mitologia i literatura” és una assignatura de sis crèdits que s'insereix dintre de la matèria de Filologia clàssica del grau d'Humanitats, juntament amb “Els clàssics en la cultura contemporània”. Forma part dels 60 crèdits optatius programats pel quart curs dels estudiants d'Humanitats, junt amb altres assignatures d'un ampli ventall de matèries: Geografia, Història, Documentació, Musicologia, Art, Antropologia, Filosofia, Literatura catalana, Literatura espanyola, Literatura Universal, Retòrica, Llengua moderna, Gestió cultural, Comunicació, Finances i comptabilitat, Sociologia, Dret, Tecnologies de la informació i del coneixement, Pràctiques externes. A més ha de superar el Treball de Fi de Grau.

Aquesta assignatura se centrarà en el coneixement de la mitologia clàssica i de la seva pervivència fins a l'actualitat. Ens aproximarem a la definició dels conceptes de mite, mitologia i mitografia; a l'anàlisi de la iconografia per a la identificació dels referents mítics; als principals cicles mítics; a les fonts de la mitologia grega i romana i la seva transmissió des de l'antiguitat fins al món actual; a les diverses interpretacions que s'han proposat del fet mític i dels relats mítics.

Es completaran aquests continguts amb la confrontació amb una selecció de fonts textuais i iconogràfiques que ens permeten conèixer la mitologia clàssica i exemplificar-ne la pervivència.

En acabar el curs, l'alumne coneixerà les diferents teories, antigues i modernes, sobre el mite i la seva interpretació. Haurà assimilat els principals cicles mítics de la tradició grecolatina i s'haurà familiaritzat amb l'ús de les principals eines, literàries i iconogràfiques, per a la identificació i estudi dels mites antics i de la seva recepció en la tradició occidental.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència CE1. Interpretar la cultura clàssica.

Resultats d'aprenentatge

CE1.1 L'alumne és capaç d'entendre i explicar els textos i les representacions plàstiques de tema mitològic de l'antiguitat grecoromana i la tradició clàssica.

Competència

CE2. Aplicar els coneixements adquirits, de caràcter històric, institucional, literari i cultural a l'anàlisi d'un text.

Resultats d'aprenentatge

CE2.1 L'alumne és capaç d'analitzar, comprendre i contextualitzar el contingut mitològic d'un text de la literatura clàssica o de la literatura occidental.

Competència

CE3. Identificar la presència de la tradició clàssica en la cultura europea.

Resultats d'aprenentatge

CE3.1 L'alumne és capaç d'identificar i explicar escenes i personatges de la mitologia grecoromana en totes les manifestacions culturals de la literatura occidental: literatura, arts plàstiques, cinema, música, llenguatge, ciència...

Competència

CE4. Organitzar i redactar textos escrits de forma clara, correcta i apropiada.

Resultats d'aprenentatge

CE4.1 L'alumne és capaç d'expressar-se per escrit amb claredat i correcció.

Competència

CE5. Treballar en equip. Valorar les aportacions dels altres en el marc d'un projecte comú.

Resultats d'aprenentatge

CE5.1 L'alumne és capaç de participar en l'elaboració d'un projecte comú.

Competència

CE6. Mostrar comprensió social i històrica dels fenòmens culturals i socials.

Resultats d'aprenentatge

CE6.1 L'alumne és capaç de comprendre la dimensió social i

històrica de la mitologia grecoromana des de Grècia fins al món actual.

Competència

CE7. Expressar-se de forma adequada, eficaç i lingüísticament correcta en intervencions i exposicions a classe.

Resultats d'aprenentatge

CE7.1 L'alumne és capaç d'exposar oralment les seves idees i coneixements de manera efectiva o correcta.

Competència

CE8. Treballar amb esforç personal. Planificar l'elaboració d'un treball.

Resultats d'aprenentatge

CE8.1 L'alumne és capaç de planificar i portar a terme un treball personal sobre un tema de mitologia.

Competència

CE9. Utilitzar els mecanismes d'accés a la documentació i a la informació.

Resultats d'aprenentatge

CE9.1 L'alumne és capaç d'emprar els recursos bibliogràfics i informàtics per buscar la informació necessària per a les tasques del curs.

Competència

CT3. Relacionar conceptes i informacions de diferents àrees humanes, científiques i socials.

Resultats d'aprenentatge

CT3.1 L'alumne és capaç de relacionar conceptes i nocions de diferents àrees del coneixement humanístic, científic i social.

Competència

CG2. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.

Resultats d'aprenentatge

CG2.1 L'alumne és capaç d'adquirir recursos per treballar de manera autònoma, de planificar i organitzar-se el temps per a dur a terme els treballs de curs.

6.- Continguts de l'assignatura

1. Presentació: la mitologia grecolatina en el nostre entorn
2. Què és un mite? Assaig de definició.
3. Les fonts per a l'estudi de la mitologia: textos i imatges.
4. El mite a Grècia. Mite i logos.
5. Les interpretacions de la mitologia.
6. El mite en la tradició occidental.
7. Mites cosmogònics i teogònics.
8. Els déus olímpics.
9. Mites de Creta.
10. El casal de Tebes.
11. La guerra de Troia.
12. El casal de Micenes.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

Metodologia docent

L'assistència a les classes servirà a l'alumne per adquirir unes eines d'anàlisi i estudi dels mites grecoromans des de les seves fonts fins a la seva pervivència al llarg dels segles, especialment en la literatura i les arts plàstiques. Les activitats d'aprenentatge, consistents en l'anàlisi i comentari de textos literaris i/o d'altres manifestacions culturals, en treballs de síntesi, en exàmens i en un treball final, permetran aprofundir i consolidar els coneixements i competències adquirits.

L'alumne trobarà els materials al campus virtual (Moodle) de l'assignatura: activitats, dossiers de textos, presentacions, enllaços, materials audiovisuals, notícies de l'actualitat...

El treball final consistirà en:

- Estudi d'un mite
 - Fonts literàries
 - Iconografia antiga
 - Tradició literària i artística
- O bé estudi aprofundit d'una obra artística o literària basada en un mite.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes teòriques dirigides pel professor	45	CE1.1 CE3.1 CE6.1 CT3.1
Examen	2	CE1.1 CE3.1 CE6.1 CT3.1

Supervisades

Realització d'un treball final al llarg del curs tutoritzat.	45	CE1.1 CE4.1 CE6.1 CE8.1 CE9.1 CT3.1 CG2.1
--	----	---

Autònomes

Estudi personal	25	CE1.1 CE3.1 CE6.1 CT3.1
Treball de síntesi cooperatiu d'un tema del programa	8	CE2.1 CE3.1 CE5.1
Comentaris i anàlisis de textos o altres manifestacions culturals	25	CE2.1 CE3.1 CE5.1

8.- Avaluació

1. Les activitats d'aprenentatge (consistents en l'anàlisi i comentari de textos literaris i/o d'altres manifestacions culturals, en treballs de síntesi, en un examen i en un treball final), permetran avaluar els coneixements i competències adquirits.
2. La no presentació del treball impedirà aprovar l'assignatura.
3. La reavaluació consistirà en una prova escrita i, si cal, la reelaboració del treball.
4. Amb la reavaluació solament es podrà recuperar la nota de l'examen i del treball. Recuperar una altra activitat no realitzada en el seu moment només serà possible per un motiu que es pugui justificar amb un document oficial.
5. Si es detecta que l'estudiant ha copiat l'examen o el treball, podrà suspendre l'assignatura sense opció a reavaluació.
6. La qualificació de No Presentat només es donarà si l'estudiant no es presenta a l'examen ni a la reavaluació i si no entrega del treball (totes tres circumstàncies alhora).
7. Només es podrà canviar una data d'una activitat d'avaluació si l'absència de l'estudiant o la no entrega de l'activitat es pot justificar amb un document oficial.
8. La revisió d'exàmens i altres activitats es realitzarà al despatx del professor.
9. En cas que per raons justificades (conferències, assemblees d'estudiants, congressos, etc.) es perdés alguna classe, es podran recuperar allargant el període de classes o proposant activitats substitutives.

Procediment	Criteris d'avaluació	Valor
Classe i treball diari	Assistència, avaluació del treball diari i participació a classe.	25 %
Treball final	Avaluació d'un treball escrit: • Estudi d'un mite ○ Fonts literàries ○ Iconografia antiga ○ Tradició literària i artística • O bé estudi aprofundit d'una obra artística o literària basada en un mite.	25 %
Exàmens	- Adquisició de coneixements - Capacitat d'anàlisi - Capacitat de síntesi	50 %

ACTIVITATS D'AVUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Examen	2	CE1.1 CE3.1 CE6.1 CT3.1
Treball final al llarg del curs tutoritzat	45	CE1.1 CE4.1 CE6.1 CE8.1 CE9.1 CT3.1 CG2.1
Comentaris i anàlisi de textos literaris o d'altres manifestacions culturals.	25	CE1.1 CE3.1 CE6.1 CT3.1
Treball de síntesi cooperatiu d'un tema del programa	8	CE1.1 CE3.1 CE6.1 CT3.1
Assistència, participació i comentaris en les classes.	45	CE1.1 CE3.1 CE6.1 CT3.1

9- Bibliografia i enllaços web

Bibliografia

- AGHION, I.; BARBILLON, C.; LISSARRAGUE, F., *Guía iconográfica de los héroes y dioses de la antigüedad*, Madrid, Alianza editorial, 1997.
- BONNEFOY, Y. Y. (ed.), *Diccionario de las mitologías y de las religiones de las sociedades tradicionales y del mundo antiguo*, 6 vols., Barcelona 1996 i segs. (orig. Paris 1981).
- BURKERT, W., *Religión griega. Arcaica y Clásica*, Madrid, Abada editores, 2007 (orig. Stuttgart 1977).
- BUXTON, R., *El Imaginario griego: los contextos de la mitología*, Madrid, Cambridge University Press, 2000 (orig. Cambridge 1994).
- CARPENTER, T. H., *Art and Myth in Ancient Greece. A Handbook*, London 1991 [Repr. 1998].
- DETENNE, M., *La invención de la mitología*, Madrid 1985 (orig. Paris 1981).
- GANTZ, T., *Early Greek Myth. A Guide to Literary and Artistic Sources*, Baltimore 1993.
- GARCÍA GUAL, C., *Introducción a la mitología griega*, Madrid 1992.
- GRAF, F., *Greek Mythology. An Introduction*, Baltimore-London 1993.
- GRIMAL, P., *Diccionario de mitología grega i romana*, Barcelona, Edicions de 1984, 2008 (versió castellana: Paidós, 2007) (orig. Paris 1951).
- HARD, R., *El gran libro de la mitología griega*, Madrid, La Esfera de los Libros, 2008.
- HUNGER, H.; HARRAUER, C., *Diccionario de mitología griega y romana*, Barcelona, Herder, 2008.
- KIRK, G. S., *El mito. Su significado y funciones en la antigüedad y otras culturas*, Barcelona 1985 (orig. 1970).
- IMPELLUSO, L., *Héroes y dioses de la antigüedad*, Barcelona, Electa, 2002
- Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae*, Zürich-München 1981-
- OSBORNE, R., *Archaic and Classical Greek Art*, Oxford-New York 1998.
- MARTIN, R. (dir.), *Diccionario de la mitología clásica*, Madrid, Espasa Calpe, 1998 (= *Dictionnaire culturel de la mythologie gréco-romaine*, Paris, Nathan, 1992).
- ROSCHER, W. H., *Ausführliches Lexikon der griechischen und römischen Mythologie*, I-VII, Leipzig 1884-1893 (repr. Stuttgart 1977-1978).
- RUIZ DE ELVIRA, A., *Mitología Clásica*, Madrid 1988.
- SARIEL, J. – CUCURELLA, S. – MONCAU, C., *La mitología clàssica. Literatura, art, música*, Barcelona, Barcanova, 1994.
- SEZNEC, J., *Los dioses de la antigüedad en la Edad Media y el Renacimiento*, Madrid, Taurus, 1987 (orig. Londres 1940).
- THOMPSON, S., *Motif-Index of Folk-Literature*, Bloomington 1955-1958.
- VERNANT, J. P., *Mito y sociedad en la Grecia antigua*, trad. esp., Madrid 1982 (orig. 1974).

Aracniografia:

- ALAMILLO, A.- RODRÍGUEZ, E., *Mitología y arte* < <http://w3.cnice.mec.es/eos/MaterialesEducativos/mem2000/mitologia/Mitologia/index.htm> >
- BOWMAN, L. - FRIESEN, K., *Classical Myth: The Ancient Sources* < http://web.uvic.ca/grs/departament_files/classical_myth >
- Diccionari Etimològic de la Mitologia Grega* (DEMGOL). Del Gruppo di Ricerca sul Mito e la Mitografia dell'Università di Trieste (GRIMM).
- GIRALT, S., *El laberint dels mites* < <http://www.xtec.cat/~sgiralt/labyrinthus/index1.htm> >.
- MORENO, G. (2005), *Enciclopedia de mitología griega* < <http://www.alandalus-siglo21.org/mitog/griega.htm> >.
- PARADA, C., *Greek mythology link* < <http://www.maicar.com/GML> >.
- Perseus Digital Library* (Tufts University) < <http://www.perseus.tufts.edu/hopper> >.
- Theoi Project* < <http://www.theoi.com> >.

10.- Programació de l'assignatura

ACTIVITATS D'APRENENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE
10/02/2014- 25/05/2014	Classes teòriques	Aula de classe	Textos i presentacions	CE1.1 CE3.1 CE6.1 CT3.1
10/02/2014- 16/06/2014	Activitats d'anàlisi i comentari de textos i de síntesi.	Aula virtual	Textos, imatges	CE2.1 CE3.1 CE5.1
2/06/2014- 4/06/2014	Examen	Aula de classe		CE1.1 CE3.1 CE6.1 CT3.1
10/2/2014- 16/6/2014	Elaboració del treball final		Bibliografia, aracniografia	CE1.1 CE4.1 CE6.1 CE8.1 CE9.1 CT3.1 CG2.1
16/06/2014 al 27/06/2014.	Reavaluació (dia assignat per la facultat)	Aula assignada per la facultat		CE1.1 CE3.1 CE6.1 CT3.1

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE
16/6/2014	Treball final	Despatx	Bibliografia, aracniografia	CE1.1 CE4.1 CE6.1 CE8.1 CE9.1 CT3.1 CG2.1
10/02/2014- 16/06/2014	Activitats d'anàlisi i comentari de textos i de síntesi.	Aula virtual	Textos, imatges	CE2.1 CE3.1 CE5.1